

Vasaskolan
Danderyds kommun

Camilla Fogelström, Nacka kommun
Ann-Sophie Kronsjö, Nacka kommun
Agneta Munkert-Blomquist, Nacka kommun
Mikael Aceli, Sollentuna kommun

Vecka 12- 13, 2017

Innehållsförteckning

VÅGA VISA	2
FAKTADEL	2
OBSERVATIONENS METOD	2
SAMMANFATTNING	2
Sammanfattande slutsats	2
Starka sidor	2
Förbättringsområden	2
MÅLOMRÅDEN	2
Normer och värden	2
Kunskaper	2
Ansvar och inflytande för elever	22
Bedömning och betyg	26
Rektors ansvar	28
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	33
REFERENSER	23

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola genom att utvärdera verksamheten på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Metoderna omfattar idag tre delar: kundenkät, pedagogers självvärdering samt kollegiala observationer, och genomförs i både kommunala och fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor.

VÅGA VISA:

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas förskolor och skolor
- sprider goda exempel och bidrar till lärande och utveckling

Observationer inom Våga Visa

Observationerna genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observatörerna bildar lag som besöker en skola i en annan kommun.

Observationerna utgår från läroplanerna och gäller följande målområden:

- Normer och värden
- Kunskaper
- Ansvar och inflytande för elever
- Bedömning och betyg
- Rektors ansvar

Observatörerna skriver en rapport där de beskriver och bedömer skolans arbete och resultat inom målområdena, baserat på

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med elever, personal och skolledning
- Skolans styrdokument

Även fördjupade observationer kan genomföras, när kommunen beslutat om det. I fördjupade observationer avser observationen ett par av målområdena och eventuellt särskilda frågeställningar.

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på www.danderyd.se/vagavisa

FAKTADEL

Fakta om enheten

Skolans/delenhetens namn:	Vasaskolan
Är verksamheten kommunal eller fristående? Om fristående ange ägare.	Kommunal
Årskurser	F-åk6
Ev. profil på skolan.	

Statistik

Antal elever:	514
Antal lärare	43
Hur många av dessa är legitimerade?	39
Antal personal i fritidshem.	12
Hur många av dessa är utbildade fritidspedagoger/lärare mot fritidshem?	1 lärare mot fritidshem, 1 fritidspedagog 1 tf fritidspedagog (obehörig)
Hur många avdelningar och hur många elever per avdelning?	Bullerbyn, 2 avd och ca 150 barn Hemvist, 1 avd och ca 100 barn F-klass, 1 avd och 42 barn Resursklass, 1 avd och ca 10 barn
Antal personal i förskoleklass.	3,5
Hur många av dessa är legitimerade?	2
Antal specialpedagoger/speciallärare 3 st utbildade specialpedagoger/lärare	F-åk 3, en specialpedagog och en speciallärare åk 4-6, en speciallärare lärstudion, en speciallärare Vasaborg, en speciallärare Resursklass - lärare (har ej specläro kompetens)
Antal skolledare	en rektor och två bitr rektorer

Organisation /Ledning

Hur är ledningen organiserad? (finns ledningsgrupp, arbetslagsledare, andra ledningsfunktioner)	Ledningsgrupp rektorer Pedagogisk styrgrupp - 6 förstelärare, en representant från fritids och rektorer Fritids styrgrupp - en bitr rektor, två lärare mot fritidshem och en tf fritidspedagog IKT Styrgrupp - skolledningen, ikt-pedagog, it-tekniker IKT Referensgrupp - representanter från åk 1-6 samt ikt styrgrupp Mentorslag F, åk 1, åk 2, åk 3, åk 4, åk 5, åk 6 Ansvarsgrupper - ex Traditionsgrupp
Vilka ingår i elevhälsoteamet på skolan?	Speciallärare, specialpedagoger, skolsköterska, kurator (tjänstledig), skolledning, representant Resursklass och Vasaborg
Hur är förskoleklassen integrerad med resten av skolan?	Just nu enbart genom fritidshemsverksamheten en omorganisation är under framtagning, ev F-åk 1 klasser

Vasaskolan är en kommunal grundskola i Danderyds kommun. Skolan erbjuder undervisning från förskoleklass till och med årskurs 6. På skolan bedrivs också fritidsverksamhet för 6-12 åringar. Skolan är belägen i Djursholm som övervägande delen består av villabebyggelse. Vasaskolan består av flera fristående byggnader. Lågstadiet hus kallas Bullerbyn. Där finns också fritidshemmen Junibacken och Mattisborgen. Förskoleklassens hus heter Villekulla. Årskurs 4 och 5 har klassrum i Ryttargården och resterande 5'or och årskurs 6 har sina klassrum i Lönneberga. I Lönneberga finns också resursklasser och särskola, Vasaborg. Hemvistet, fritidsverksamhet för årskurserna 4-6 är högst upp i samma hus. Slöjd, musik, bild och bibliotek är inrymt i Ryttargården. I Ryttargården finns personalrum med ledningsfunktion och administration. Byggnaderna omgärdas av en stor skolgård med fria öppna lektytor och lekredskap. På skolområdet finns också en liten idrottshall och simhall.

Skolans rektor har lett arbetet på skolan sedan 2013. Under läsåret 2015 tillträdde också två biträdande rektorer. Rektorn tillsammans med biträdande rektorerna utgör ledningen. Rektor ansvarar också för resursklasserna och särskolan, Vasaborg, med inriktning funktionsnedsättning inom autismspektrat. De finns lokalintegrerade på skolan. Visst samarbete sker dock genom att elever från resursklasserna har klasstillhörighet och deltar i ett varierat antal ämnen. Utöver ledningen finns det flera olika styrgrupper. En pedagogisk styrgrupp som består av sex förstelärare samt en representant från fritids. Det finns en styrgrupp för fritids som består av en biträdande rektor, två lärare mot fritidshem och en tf.

fritidspedagog. En IKT styrgrupp som består av skolledning, IKT pedagog och it-tekniker. Som stöd till skolans ledning finns en skolsekreterare vars uppgifter är att vara IT-ansvarig, sköta budget, kontera fakturor samt uppdatera hemsidan och en administratör som har hand om löner och skolplaceringar av elever.

Utöver de olika styrgrupperna finns det mentorslag från årskurs F-6 samt ansvarsgrupper exempelvis en traditionsgrupp. På skolan finns ett elevhälsoteam som består av speciallärare, specialpedagoger, skolsköterska, skolledning och representant från resursklass och grundsärskolan. Tidigare ingick också en kurator som nu är tjänstledig för annat uppdrag. Förskoleklassen är just nu enbart integrerad genom fritidshemsverksamheten. Detta är ett utvecklingsområde som skolan har. Skolmaten lagas på skolan och är kravmärkt.

OBSERVATIONENS METOD

Observationen genomförs av tre personer under nio dagar vecka 12-13, 2015 samt ytterligare en observatör under 4 dagar, Observatörerna besöker skolan under 5 dagar, den 20-24 mars. Ett återbesök för samtal med skolledningen görs den 29 mars. Övrig tid används för att tillsammans göra analys och bedömningar samt att skriva rapporten. Observationen inleds med ett möte med ledningen.

Observationen omfattar inte skolans Resursklasser, ej heller Vasaborg.

Under observationsdagarna på skolan genomför vi strukturerade intervjuer med följande grupper:

- Skolledningen (i början och mitten av observationen)
- rektor
- Elevhälsoteamet
- Specialpedagoger/speciallärare
- Samordnare för fritidshemmen
- Fritidsledare på Hemvistet 4-6
- Elevrådsrepresentanter
- Förstelärare i den pedagogiska styrgruppen (tre lärare från åk 4-6, en lärare åk 1-3, speciallärare åk 4-6)

Våra besök i verksamheten fördelar sig så här:

- ca 40 lektionsbesök, ibland hela lektionen, ibland bara en del av lektionen. Samtliga klasser har haft besök och de flesta ämnen har observerats
- besök i lärstudion
- besök i fritidshemmen och i hemvistet
- besök på mentorstid/klassråd
- besök på språkval
- besök på elevens val
- närvaro i ett möte för lärarna i årskurserna 1-3 samt för specialpedagog/lärare
- närvaro i ett PUG-möte¹ (sammanslagna grupper)

---

¹ Pedagogisk Utvecklingsgrupp

- närvaro vid ett stor-elevrådsmöte

Under observationen genomför vi strukturerade intervjuer med åtta lärare samt en fritidspedagog och två fritidsledare. Vi intervjuar också skolans bibliotekarie och skolans IKT-pedagog.

Längre spontana samtal genomförs med ca 20 lärare samt med IT-tekniker. Vi träffar också rektor en extra gång för ett extra informationssamtal. Vi intervjuar en av handledarna för Danderydsmodellen (se sidan 18). Slutligen intervjuar vi elever och har kortare eller längre samtal med ca 40 elever i anslutning till lektionsbesöken.

Inför observationen tar vi också del av dokument som beskriver skolans verksamhet.

Under vår observationsvecka får vi ta del av ytterligare dokument (se referenslista i slutet av rapporten)

SAMMANFATTNING

Sammanfattande slutsats

Skolan ligger i Djursholm som till övervägande del består av villabebyggelse. De flesta eleverna kommer från området.

Eleverna är studiemotiverade och det finns ett stort engagemang bland föräldrarna. Skolans elever får goda resultat vid olika kunskapsmätningar lokala och nationella, exempelvis nationella prov. Rektor berättar att mottagande skolor för årskurs 7-9 bekräftar att betygen är rätt satta.

Skolan har länge arbetat med värdegrundsarbetet och har kommit långt med att skapa en trygg skola. Skolans trygghetsgrupp och arbetet med Tryggisar, har bidragit till detta (sidan 10). Uppstartsveckorna på höstterminen då man arbetar med värdegrundsfrågor är ett annat exempel. Under läsåret har tryggheten på rasterna ytterligare förstärkts genom det arbete fritids har lagt ner på att klargöra uppdrag, roller och ansvar. Fritids har ett stort ansvar att ta hand om aktiviteter och lekar inom rastverksamheten och att utnyttja skolgården som en lärande miljö. Skolan har också ett utvecklat arbetet med elevinflytande via olika råd såsom trygghetsråd, miljøråd, och fritidsråd. Inflytandet och delaktigheten bör dock utvecklas så att den även omfattar undervisning. Skolans specialpedagogiska resurs och elevhälsoteam är några vars arbete vi vill lyfta fram. Stödinsatser sätts in på ett tidigt stadium med strukturerade och systematiska metoder.

Det finns även några förbättringsområden. Undervisningen kan utvecklas genom att erbjuda större variation och individualisering. En större individualisering skulle gynna såväl elever i behov av särskilt stöd som elever som lätt når målen. Vi ser också att elever bör göras mer delaktiga i undervisningen. Det gäller även arbetet med att stimulera eleverna att bedöma sina egna resultat, reflektera över sitt lärande och att låta eleverna pröva olika uttrycksformer.

Arbetet med lärarnas gemensamma värdegrundsarbete är under arbete men behöver fortsätta fortlöpande för att uppnå samstämmighet mellan stadier och lärare.

Skolan är i stort välförsedd med lärplattor, projektorer och några smartboards men dessa kan användas och integreras mer i undervisningen och lärandeprocessen.

Skolans rektor och biträdande rektorer visar ett stort engagemang för att föra skolutvecklingen framåt och att med hjälp av olika externa konsulter skapa en gemensam utvecklingsprocess bland skolans personal. Det finns dock en viss osäkerhet hos lärare och pedagoger var de befinner sig i denna process vilket skapar en osäkerhet i organisationen. Det pedagogiska ledarskapet behöver förtydligas genom att mål och riktlinjer samt processledning behöver kommuniceras tydligare.

Starka sidor

- Utomhusmiljön - Skolgården erbjuder eleverna stora möjligheter till olika aktiviteter. Miljön på skolgården är inbjudande och stimulerande.
Kunskaper sidan 16, sidan 21
- Formella forum för demokratiska processer -De många råden som finns på skolan ger eleverna möjlighet att framföra sin åsikt.
Ansvar och inflytande för elever sidan 22, sidan 23
- Fritidsverksamheten verksamhet är strukturerad och kompletterar skolans verksamhet med olika arbetsfomer som bidrar till elevernas lärande och utveckling
Kunskaper sidan 17, sidan 21
- Arbetet med läsgrupper och TIL (Tidig Intensiv Träning)
Kunskaper sidan 19, sidan 21

Förbättringsområden

- Varierad och mer individualiserad undervisning skulle ge alla elever en bättre anpassning efter sina behov och ge mer stimulering till lärande.
Kunskaper sidan 13, sidan 21
- Användandet av IKT i undervisningen - tillgången till digitala verktyg är god men används sällan i undervisningen
Kunskaper sidan 15, sidan 21
- Gemensamt förhållningssätt för värdegrunden.
Värdegrunden sidan 9, sidan 10, sidan 12
- Otydligt pedagogisk ledarskap - medarbetarna upplever otydlighet kring rektors vision och pedagogiska huvudfokus, de behöver kommuniceras tydligare.
Rektors ansvar sidan 28, sidan 29, sidan 31

MÅLOMRÅDEN

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

Rektor håller värdegrundsfrågor högt och säger själv att han brinner för detta. Ett arbete påbörjades föregående läsår med att ta fram en vision som ska vara grunden för den gemensamma värdegrunden. Detta arbete pågår fortfarande men närmar sig sitt slut. Rektor berättar att skolan har anlitat företaget Tänk OM (konsultbolag) i en processledarutbildning för skolans pedagogiska styrgrupp och för skolledarna. Det är oklart hur det fortsatta arbetet kommer att se ut med värdegrunden. Vi hör flera pedagoger och även skolledning prata om att de vill lyfta detta vidare för att mer konkret hamna i ett gemensamt förhållningssätt vilket de tycker att de saknar idag. Det förekommer skillnader mellan skolåren och i de olika klasserna hur arbetet med värdegrunden tillämpas som till exempel i användningen av belöningsystem och anmärkningar i vissa klasser.

Vid intervjuer med elevhälsoteamet beskriver de att värdegrundsarbetet ständigt behöver utvecklas men att det förekommer mycket värdegrundsarbete på skolan. Det lyfts ibland som en punkt på föräldramöten, speciellt i årskurserna 1-3. Mentorslaget bestämmer hur arbetet kring värdegrunden ska läggas upp och fritidshemmet deltar och delar ett stort ansvar för detta. Elevhälsan tycker att deras styrka är att de nu arbetar mer tillsammans. Det har blivit en bättre bro mellan skolåren.

Varje läsår startas upp med värdegrundsveckor då hela skolans verksamhet är med i olika aktiviteter som ska stärka gemenskap och då tas en lista fram med värdegrundsfrågor som sedan ska lyftas en vecka i taget i alla klasser. Under vårt besök var temat Lagar och Regler och vi var med vid några tillfällen i klasser då detta lyftes. Vi ser att arbetet med temat bearbetas på olika sätt i klasserna. Det såg väldigt olika ut. Några påminde bara om att eleverna skulle tänka på detta (Lagar och regler) under veckan medan andra hade det som en reflektions- och diskussionspunkt på klassrådet. Behövs lagar och regler? Vad händer om alla följer dem? inte följer dem? Vilka regler på skolan har vi? Är de bra? Följs de?

En del lärare berättar också i intervjuer vi gör om vikten av att kontinuerligt arbeta med respekten för varandra, vikten av att skapa goda relationer mellan elever och vuxna och elever gentemot elever.

Under vår observation äger den internationella Down syndromdagen rum och på skolan ser vi flera uppsatta lappar som uppmanar till att "rocka sockorna" som är ett symboliskt ställningstagande för att acceptera olikheter. I flera klassrum ser vi dessa lappar och vi hör några pedagoger som inleder lektionen med att uppmärksamma dagen och förklara syftet med den. Vid ett besök i en klass i årskurs 1 får eleverna se en film som handlar om barn med olika funktionsnedsättningar. De får sedan två reflekterande frågeställningar som de får

bearbeta parvis. I slutet av passet sammanställs alla elevers tankar i en gemensam tankekarta på tavlan.

Vi tar del av en plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan för all verksamhet på skolan. Trygghetsgruppen tar fram likabehandlingsplanen. Planen går på till remiss till rektor och presenteras sedan på APT för alla medarbetare. Lärarna går sedan igenom planen med alla klasser. Eleverna är inte delaktiga i framtagandet av planen. I vårt inledande samtal med skolledningen menar de att likabehandlingsplanen inte har varit ett levande dokument på skolan. Skolan behöver inte längre göra en skriven plan men från och med den 1 januari 2017 gäller nya regler om aktiva åtgärder mot diskriminering vilket de menar är viktigt att fortsättningsvis ta tag i.

I trygghetsgruppen ingår representanter från fritidshem, lärare, elevhälsa. Trygghetsgruppen träffas varje vecka. Trygghetsgruppen arbetar också med mobbningsärenden. De följer då en metod som heter LIP (Lösning Inriktad Pedagogik) och som har gett goda resultat i flera fall på skolan. I samtal med skolsköterskan får vi en beskrivning av metoden och vi får också se ett arbetshäfte till "Nya lösningar mot Mobbing". Den beskriver ett lösningsfokuserat arbetssätt och hur arbetet sker med supportgrupper bestående av elever. Metoden bygger på en bestämd arbetsgång men representanter från elevhälsoteamet (EHT) menar att arbetssättet inte alltid passar vid alla ärenden. Trygghetsgruppen sköter även kontakten med föräldrar i eventuella mobbningsärenden där inte LIP-metoden är tillämplig.

En trygghetsenkät genomförs varje år bland eleverna och personalen. I den får eleverna till exempel märka ut platser som känns otrygga.

Trygghetsrådet består av trygghetsgruppen samt två elever från varje klass, en pojke och en flicka, kallade Tryggisar. Trygghetsrådet träffas ca en gång i månaden. Tryggisarna har som uppgift enligt intervjuer med Tryggisar att hålla lite extra koll om någon i klassen känner sig ensam och att alla är schyssta med varandra. Eleverna är stolta över sina Tryggisar och det arbete de utför. De tycker att det är viktigt att alla elever ska ha det bra och att det inte ska vara mycket konflikter.

Förhållningssätt

Det finns en respektfullhet mellan både vuxna och elever. Det märks att de vuxna vill eleverna väl. Flera elever berättar att de tycker att det bästa med skolan är att alla bryr sig om varandra och att det är god stämning. De tycker också att de vuxna finns där om man vill ha hjälp eller känner sig ledsen.

En del lärare talar om vikten av att möta varje elev vid klassrumsdörren innan lektionen startar. De tar då varje elev i hand och hälsar välkommen. Vi ser att detta sker vid vårt besök. Under en lektion noterar vi dock hur flera elever trots lärarens tillsägelser sätter sig på andra platser än sina egna. Eleverna ifrågasätter varför de ska sätta sig på sin egen plats och läraren får be eleverna att sätta sig på sina platser upprepade gånger. Läraren behåller sitt lugn och vidhåller samma samtalston när hen ber eleverna att återvända till sina platser.

Vi ser olika varianter av strategier för att uppmuntra till gott uppförande, till exempel olika typer av belöningssystem. I lågstadiet berättar lärare och elever om "hemliga eleven". Läraren drar varje morgon en elevs namn som är hemligt för eleverna. Om eleven vid dagens slut har

hållit sig till överenskomna regler så får klassen exempelvis en stjärna och när de fått ihop ett visst antal får klassen en belöning som till exempel se på film.

I samtal med lärare och skolledning framkommer att de vill skapa en vi-känsla men de upplever att det är svårt på grund av att de är uppdelade i flera olika byggnader.

På skolan finns en rad traditioner som har till syfte att stärka känslan av gemenskap, till exempel julavslutning med fackeltåg, Vasaskolans kväll och Happy Fridays.

Skolan har gemensamma trivselregler som tas fram under värdegrundsveckorna i början av läsåret. Dessa diskuteras ibland på klassråden. I klassrummen finns klassregler som klasserna själva tagit fram tillsammans med sina lärare.

På rasterna rör sig flera vuxna ute bland eleverna. De känns igen via sina självlysande västar, jackor eller band. En elev på lågstadiet berättar att en av de vuxna alltid har en "första hjälpen väska" med sig och framför allt att det känns tryggt.

I samtal med elever framgår tydligt att eleverna känner sig trygga på sin skola och de vet vem de ska gå till om de behöver hjälp och stöd. Eleverna upplever att de allra flesta lärarna reagerar och agerar direkt om någon är elak mot någon annan elev. De elever vi intervjuade tyckte att de lätt kunde prata med sina lärare och att de blev lyssnade på.

Vid samtal med skolledningen berättar rektor att han gärna är ute i verksamheten för att synas samt att han vill vara lättillgänglig för elever och personal. Vi hör rektorn tilltala elever vid namn vilket stärker det personliga mötet mellan vuxen och elev.

Arbetsklimat för elever

Det råder för det mesta arbetsro på lektionerna. Atmosfären på skolan är mestadels lugn. Vid vår observationsvecka möts vi av trevliga, verbala och nyfikna elever.

Vi noterar dock under vår observation att arbetsron kan variera mellan klasser och lektioner. Vi observerar lektioner där eleverna arbetar med angivna uppgifter under tystnad men även lektioner där elever pratar högljutt rakt ut och rör sig i klassrummet.

Vi besöker klasser där eleverna lyssnar på varandra och stöttar varandra genom att först försöka hjälpa varandra innan de ber om hjälp av läraren. Vi ser dock även exempel på lektioner där läraren har svårt att göra sig hörd, där eleverna inte lyssnar på varandra när de får ordet och där elever är inaktiva eller gör andra saker än det avsedda.

Under vår observation ser vi att klasstorlekarna varierar mycket. Några klasser har upp emot 30 elever per klass och flera lärare berättar om en känsla av att inte räkna till när elevgrupperna blir så stora. De beskriver det som att det ger en utmattande effekt.

Arbetsmaterial finns i vissa klassrum i lådor och i vissa i elevernas bänkar. När eleverna ska ta fram material blir det mycket ljud och/eller spring i klassrummet och eleverna stör då varandra.

Bedömning i text

Vi bedömer att det finns till viss del en gemensam syn på verksamhetens värdegrund bland personalen. Arbetet med värdegrunden i början av läsåret med elever och lärare lägger en bra grund för det fortsatta arbetet under året.

Lärarna använder dock olika verktyg och strategier för att arbeta med värdegrundsfrågor vilket gör att det förekommer skillnader i hur regler tillämpas samt hur man hanterar åtgärder och konsekvenser. Enligt fritidspersonal, som ibland får agera som vikarier, är det svårt med de olika regler och konsekvenser som förekommer i de olika klasserna.

Det finns till viss del en gemensam syn på verksamhetens värdegrund bland eleverna.

Genom skolans värdegrundsveckor samt i arbetet med värdegrundsfrågorna ges eleverna möjlighet att utveckla förståelse för människors lika värde.

Genom elevhälsoteam, trygghetsgrupp och trygghetsråd finns en systematik kring arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Förhållningssättet mellan samtliga på skolan är i hög grad respektfullt men det förekommer att elever betar sig respektlöst gentemot lärare och andra elever.

Det är oftast ett arbetsklimat som gynnar elevernas lärande. Dock förekommer det under vissa lektioner störande moment när elever pratar rakt ut och rör sig i klassrummet.

Enligt lärarna gör klasstorlekarna det svårt att uppmärksamma alla elevers behov vilket leder till en känsla av otillräcklighet och utmattning.

Bedömning enligt skala²

Stora brister i kvalitet					Mindre god kvalitet					God kvalitet					Mycket god kvalitet										
1,0					2,0										3,0										4,0
															X										

² Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora förbättringsbehov

Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera förbättringsområden

God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Kunskaper

Beskrivning

Hur skolan arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande

Vid våra observationsbesök i klasserna ser vi att det oftast är en traditionell undervisning med genomgång på tavlan. Efter genomgångar får eleverna arbeta med angiven uppgift. I regel är det enskilt arbete och eleverna sitter på sin plats medan lärarna går runt och hjälper de elever som är i behov av det. Variationer förekommer, till exempel arbete i grupp, digitala verktyg och praktiska inslag. På de flesta lektioner arbetar alla elever med samma sak till att börja med. Den som blir klar kan hämta extrauppgifter hos läraren.

I klassrummen ser vi dagens schema stå uppskrivet för respektive klass.

Under de lektioner vi observerar hör vi sällan att läraren pratar om vad målet och syftet med lektionen är och vad eleverna ska utveckla. I några klassrum ser vi ämnesrubriker med tillhörande förmågor som ska utvecklas. I ett klassrum ser vi aktuella planeringar där vi läser vad eleverna ska lära sig, hur de ska lära sig, hur de ska visa vad de har lärt sig samt hur och vad läraren bedömer.

Några pedagoger vi samtalar med berättar att de inleder arbetsområden genom att berätta vilka kunskapskrav som är aktuella och vilka förmågor som eleverna ska utveckla.

Vi ser exempel när lärare samarbetar med varandra. Det syns tydligt inom slöjddämnet. Eleverna går mellan slöjdsalarna och fortsätter ett påbörjat arbete för att slutföra det i den andra salen. På de lektioner vi besöker där noterar vi också att eleverna får planera och beskriva arbetets gång. Dessutom får de skriva en utvärdering och reflektera om vad som blev fel, vilka svårigheter de stötte på och vad de kunde ha gjort annorlunda.

Vi ser olika sätt för eleven att få hjälp av läraren eller visa sina kunskaper: handuppräkningsglasspinnar med namn som dras, mini-whiteboards och ibland fördelar läraren ordet. Vanligast är dock handuppräkningsglasspinnar.

Under några NO-lektioner vi observerar ser vi att eleverna får arbeta praktiskt och laborativt när de genomför en laboration inom elektricitet. Eleverna berättar entusiastiskt om utförandet och vad som hände och hur resultatet blev. Vi ser också exempel på utforskande arbetssätt när eleverna får använda närmiljön för att göra en undersökning.

I intervjuer med elever och lärare framkommer att de sällan jobbar ämnesövergripande. De berättar att det ibland sker genom att svenska kommer in i till exempel NO/SO med skriv- och läsuppgifter. Vi ser exempel på ämnesövergripande arbete i fysik och matematik när en klass arbetar med området energi.

Vi ser mest att de elever som blir klara med en uppgift får extrauppgifter.

När vi intrvjuar elever och lärare får vi höra att i schoolsoft, den webbaserade plattform som skolan använder för att kommunicera med elever och föräldrar runt exempelvis läxor och

resultat på prov, skrivs oftast kommentarer och feedback när arbetet är klart och inte löpande under arbetets gång. Vi ser några exempel på löpande dialog kring elevens kunskapsprogression exempelvis via loggbok eller i skriftlig form i elevernas arbetsböcker.

Den övervägande traditionella undervisningen erbjuder få möjligheter att lära sig och visa sina kunskaper på olika sätt, till exempel olika redovisningsformer. En stor del av lektionstiden under vår observation innebär enskilt arbete. Under en lektion vi observerar har klassen i uppgift att förbereda sig inför ett prov. Några elever vill samarbeta och träna tillsammans men läraren säger att alla ska träna enskilt på sin plats.

Vi hör några lärare beskriva att schoolsoft är ett trubbigt och tidskrävande instrument för att återkoppla elevernas progression. De menar också att eleverna mest tittar på betygen och inte på annan feedback.

Det finns möjlighet att i skolans olika råd framföra sina åsikter och ståndpunkter. Vi noterar att eleverna under lektioner får följdfrågor som: Hur menar du då? Kan du utveckla det? Är det någon som har en annan syn på detta?

Under en lektion i idrott och hälsa i årskurs 4 arbetar klassen med redskapsgymnastik och under genomgången går läraren igenom hur eleverna kan hjälpa varandra i de olika övningarna. Under lektionen ser vi hur eleverna hjälper varandra, bland annat så passar de varandra i en övning som går ut på att stå på händer.

Under en lektion i matematik observerar vi kamratbedömning där elever sitter i grupp och diskuterar och rättar sina resultat tillsammans. Eleverna tränar på begreppsförståelse men även på att se alternativa lösningar. Läraren går under lektionen runt och handleder de olika grupperna i diskussionerna samt sammanfattar på slutet. Vi ser att flertalet av eleverna är aktiva i diskussionerna. Vi ser även exempel på kamratbedömning under en lektion i engelska där eleverna ger respons på varandras texter.

Vi ser flera exempel på lektioner i de lägre åldrarna där eleverna får reflektera och samarbeta i par eller grupper, till exempel i ett projekt om balans.

Vi besöker några grupper på elevens val och ett av ämnesområdena är spetsmatematik där vi ser hur eleverna gemensamt får lösa problem och reflektera. Eleverna är åldersblandade och läraren menar att det ibland är svårt att hitta rätt nivå på uppgifterna.

Arbetsätt som stimulerar språk- och kommunikationsutveckling

I en intervju med skolbibliotekarien framkommer att skolans bibliotek är öppet varje dag under ca fyra timmar.

Skolbibliotekarien samarbetar med lärarna kring läsprojekt i årskurs 2, 3 och 4. Det finns läsgrupper och klassuppsättningar med noga utvalda titlar med tillhörande lärarhandledning. Alla bjuds in på boksamtal minst en gång/termin.

Vid ett klassrumsbesök arbetar eleverna med kamratbedömning där det ingår bland annat att titta på de begrepp som använts. Eleverna får frågeställningar som till exempel, förstår du orden? Passar ordet? Kan du använda ett annat ord? Vid ett annat lektionsbesök på lågstadiet samtalar läraren med eleverna om svåra ord som de möter i en gemensam text.

Under en lektion i engelska på mellanstadiet har eleverna en hörövning med fokus på att först lyssna och höra språket. Syftet är att de ska träna sig att uppfatta det viktigaste i ett samtal. Läraren talar endast engelska och ställer frågor som kräver att eleverna formulerar sig i meningar.

I samtal med specialpedagog/speciallärare berättar de och visar hur de i läsgrupperna arbetar med språkstimulerande uppgifter. I förskoleklasserna arbetar pedagogerna med Bornholmsmodellen som är en fonologisk och språkstimulerande träning. Vid ett besök i förskoleklassen hör vi att de även arbetar med Trulle, ett läromedel som bygger på det talade språket och vi ser också exempel på arbetet.

Vi är också närvarande under ett pass med matematik i förskoleklassen där de arbetar med problemlösning och uppmanas till att använda matematiska begrepp samt föra resonemang med sina klasskamrater om hur de tänkt. På väggarna ser vi hur förskolebarnen har fått klistra rätt antal ben på olika djur.

På några matematiklektioner vi besöker skapar arbete med gemensam problemlösning situationer där eleverna övas i att sätta ord på sina tankar och göra sig förstådda.

Vid observation av en lektion i fysik ser vi elever som i ett praktisk pass övar sin förmåga att sätta sina kunskaper i ett sammanhang och redovisa för varandra i ett muntligt framförande. Eleverna diskuterar i handledning av läraren varandras resultat. Läraren sammanfattar sedan i slutet av lektionen vad gruppen kommit fram till.

Hur modern teknik integreras i lärandeprocessen

Under vår observationsvecka tar vi del av en IKT- plan som är framtagen av IKT- styrgruppen på skolan. IKT- styrgruppen består av rektorerna, IKT- pedagog samt IT- tekniker. IKT-styrgruppen har också en referensgrupp där det finns representanter från alla stadier och fritidshemmet. IKT- planen är i nuläget ett förslag som håller på att implementeras under denna termin men tanken är att den ska gälla fullt ut från hösten 2017.

I intervjun vi gör med IKT- pedagogen berättar denna att 30% IKT ingår i hans tjänst. Hen berättar att tillgången på digitala verktyg är mycket god på skolan. Det finns projektorer i alla klassrum och i årskurs 3 finns även smartboards i samtliga klassrum och i två klasser i årskurs 4. Det finns stor tillgång till lärplattor i samtliga skolår, även lärarna har varsin lärplatta. Under vår observationsvecka noterar vi att lärarna använder digitala verktyg främst i ämnena NO, matematik och musik. Projektorerna som finns i alla klassrum används bland annat till filmvisning berättar lärare och elever. Smartboards som finns i vissa klassrum ser vi användas till att skriva dagordning och instruktioner på. Vi noterar dock att vissa klasser i årskurs 4-6 använder lärplattor till elevspel och några lärare använder lärplattor i samband med så kallade exitticketen som är ett sätt att utvärdera.

I några av de elevintervjuer vi gör nämner eleverna att de upplever att de inte använder digitala verktyg så ofta. Mycket beror på vilket ämne och vilken lärare det är.

IKT-pedagogen på skolan berättar att hen går runt varje vecka till de olika klasserna för att hjälpa och stödja elever och lärare i användandet av digitala verktyg och att fokus just nu är att komma igång med användandet av Google apps för eleverna. Det framkommer i samtal

med skolledning och lärare att kunskapen om att använda digitala verktyg i undervisningen är ojämn bland personalen men att skolan erbjuder workshops kontinuerligt för de lärare som behöver hjälp och stöd att använda digitala verktyg.

I intervjuer med representanter från fritids berättar de att fritidspersonalen tillsammans med eleverna i årskurserna 4-6 arbetar med en podcast på skolan. Personalen på fritids fångade upp ett stort intresse hos eleverna kring podcast och det har nu blivit ett mycket uppskattat digitalt inslag i fritidsverksamheten.

Lärare vi samtalar med berättar att de har arbetat mycket med källkritik inom sitt ämne under föregående läsår. De använde sig bland annat av en serie som UR (utbildningsradion) sände och läromedlet "Tummen upp" som tar upp källkritik.

Några elever i årskurs 4-6 berättar att de ofta uppmanas av lärarna att tänka källkritiskt. Eleverna nämner att de oftast pratar om det i svenska, SO och NO. Elever i årskurs 6 lyfter även fram att de arbetat med att titta på en film i SO om detta.

Miljön som stöd för lärande

Den fysiska miljön utomhus inbjuder till lek. Skolgården erbjuder eleverna flertalet aktiviteter, bland annat finns basketkorgar, klätterställning, gungor och bollrutor. Skolan har även en egen fullstor fotbollsplan av konstgräs.

Skolan har stora klassrum samt ofta ett tillhörande grupprum. Under våra observationer ser vi inte att dessa grupprum används mycket av eleverna. I årskurserna 1-3 finns dessutom ytterligare stora rum. Vi ser inte dessa användas men några lärare berättar att de mest använder dem när de delar upp klassen i olika grupper.

Eleverna sitter riktade mot tavlan antingen i rader eller grupper. Några klassrum har bänkar med lock där eleverna har sina saker och andra klassrum har bord och eleverna har då sina saker i lådor istället. Vi ser få exempel på möbleringar som ger utrymme för till exempel rörelse eller avskildhet. Vi ser skillnad i hur inspirerande lärmiljön är i olika klassrum, till exempel vad som finns uppsatt på väggarna och hur material presenteras.

Vi ser elever som har anpassningar i klassrummet med bland annat sittkuddar och bildstöd.

I klassrummen årskurserna 1-3 finns också klockor så kallade Time Timer som visar hur mycket som återstår av ett pass. Vi ser klockorna användas på lektioner vi besöker.

I bildsalen ser vi ett inspirerande klassrum där läraren har skapat ett arbetsklimat med mycket inspiration för att väcka ett intresse och fokus på ämnet. Möbleringen i bildsalen ger eleverna möjlighet att arbeta på olika sätt, det finns bland annat skärmar för de elever som behöver arbeta mer enskilt.

Musiksalen ligger i en källare och läraren berättar att det svårt att göra dessa lokaler inspirerande. Dock finns det flera små rum för eleverna att musicera och öva i. I musiksalen finns också tillgång till olika instrument och lärplattor som eleverna får använda.

Förskoleklassens lärmiljö erbjuder möjligheter att variera aktivitet, till exempel rörelse och praktiskt arbete och lek.

Ett centralt beläget bibliotek finns på skolan som är bemannat av en bibliotekarie ca 60 %.

Hur fritidshemmet arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande samt en meningsfull fritid

Under vår observation pågår en omorganisation av fritidshemmets verksamhet. Samordnare för fritidshemmet berättar att implementering av Lgr-11 äger rum i syfte att förtydliga att fritidshemmets roll i elevernas läroprocess. I samtliga klasser för årskurserna 1-3 finns en fritidspersonal som följer respektive klass under hela skoldagen. Ambitionen är att fritidshemmets personal ska komplettera lärarens undervisning och vara med i läroprocessen genom att ansvara för den mer kreativa och skapande delen. Samordnaren ger exempel på detta när hen berättar att eleverna i samband med arbete om framtiden fick skapa medeltida borgar. Personalen på fritids är även närvarande under elevernas utvecklingssamtal och ansvarar för den sociala delen under det.

Fritidshemmets personal ansvarar för rastverksamheten och vi får ta del av ett rastschema de upprättat som visar vilka som är ansvariga under olika dagar. Under samtliga raster finns så kallade rastlärare som organiserar olika aktiviteter för eleverna. Det finns också rastvärdar som ronderar på skolgården. Samordnaren för fritidshemmet berättar att det strukturerade schemat har minskat andelen konflikter mellan elever rejält. Under innevarande läsår har upprättande av ett rastschema varit ett av de prioriterade utvecklingsområden för verksamheten med syfte att öka tryggheten och trivseln för eleverna.

Fritidshemmets personal har möte en gång i veckan. Varannan vecka ses både fritids för årskurserna 1-3 och hemvistens personal som är fritidsverksamhet för årskurserna 4-6.

När skoldagen för elever i årskurserna 1-3 är slut tar fritidshemmets personal över ansvaret och verksamheten inleds med diverse uteaktiviteter som eleverna får välja emellan. Därefter går eleverna in och äter mellanmål. Efter mellanmålet får eleverna välja mellan olika aktiviteter som personalen har planerat. Exempel på aktiviteter som eleverna kan få ägna sig åt är målning och filmskapande. Samordnare berättar att alla aktiviteter som genomförs har en pedagogisk planering och de läggs ut på schoolsoft i det veckobrev som publiceras. I veckobrevet finns även information om kommande veckas rastaktiviteter och dess mål och syften.

På skolan finns ett fritidsråd för årskurserna 1-3. Rådet består av en representant från varje klass och ses varannan vecka. Här ges eleverna möjlighet att ge synpunkter på verksamheten och komma med förslag på aktiviteter.

Samordnare för årskurserna 1-3 resp årskurserna 4-6 är fritidshemspersonal vilket medför att fritids alltid är representerade under mentorslagsmöten.

Samordnaren berättar att de arbetssätt och arbetsformer som verksamheten organiserar ska stimulera både till enskilt arbete och samarbete mellan eleverna. Bland annat genomförs grupparbeten när eleverna får arbeta med film och enskilt arbete när eleverna får arbeta med målning.

Vidare får vi höra att fritidshemmet har haft besök av Stockholms filmfestival där eleverna fick vara med om hur en filminspelning går till. Efter besöket har de ägnat sig åt

filmskapande. De har också planer på att låta eleverna spela in egna podcasts. Det finns också en tanke på att skapa ett mediarum i en källarlokal som finns i byggnaden för årskurserna 1-3. I den ska eleverna bland annat ha möjlighet att spela in film, göra musik och göra podcasts och vi tar del av en skriftlig plan för detta.

Utöver det lärande som fritidshemmets personal ska bidra med under skoltid har de aktiviteter som organiseras efter skoldagens slut tydliga mål och syften som ska bidra till lärande hos eleverna. Eleverna har även möjlighet att arbeta med skoluppgifter och läxor under fritidstid.

Hur verksamheten anpassas till elever i behov av särskilt stöd

På skolan finns tre utbildade specialpedagoger/speciellärare varav en arbetar i Vasaborg samt tre lärare med tjänst som speciellärare. Två av dessa tre arbetar i Lärstudion. Lärstudion är till för elever i behov av särskilt stöd av olika slag. Där finns det 8-9 elever i årskurs 4-6 inskrivna denna termin. I lärstudion finns det möjlighet för fyra elever att arbeta samtidigt. Undervisning i lärstudion sker huvudsakligen en till en. Det finns en tydlig turgång kring elever som ska till lärstudion. Alla elever som arbetar i i lärstudion har ett åtgärdsprogram. Målet är att eleverna som arbetar i lärstudion ska nå kunskapsmålen och vara inkluderade i resten av skolan. En av lärarna beskriver att arbetet i lärstudion ser väldigt olika ut beroende på dag, vecka och vilken elev det är. En lärare beskriver att hen har stora möjligheter att själv utveckla arbetet i lärstudion och att tilltron från ledningen är stor.

Specielläraren i Vasaborg ingår i Vasa skolans pedagogiska styrgrupp samt i PUG.

Specialpedagogerna/speciellärarna på Vasaskolan arbetar individuellt med elever, i elevgrupper, observerar i klasser samt fungerar också som handledare till assistenter och lärarresurser.

Det finns ett projekt på skolan som kallas "Danderydsmodellen". Några ur personalgruppen går en utbildning som innebär att de i sin tur har handledning med personal på skolan. Det är ett projekt som ska leda till en tillgänglighet till kunskapsinhämtning för alla elever oavsett förmågor eller funktionsnedsättningar.

I samtal med specialpedagog/speciellärare berättar de att det finns två planer som upprättades tillsammans med den skolpsykolog som tidigare fanns på skolan. Vi får ta del av dessa två, "Pedagogiska åtgärder och anpassningar för elever med arbetsminnessvårigheter" och "Pedagogiska åtgärder och anpassningar för elever med läs-och skrivsvårigheter/dyslexi. Det finns också ett formulär som fylls i för att beskriva vilka anpassningar som görs och vilka som är ansvariga för att dessa genomförs.

Vi får höra att det oftast är specialpedagoger/speciellärarna som stödjer lärare att ta fram pedagogiska och fysiska anpassningar. Det kan vara i form av bildstöd, inlästa läromedel samt sittkuddar till elevstolarna.

Alla skolor i Danderyds kommun använder DLS-test³, för att pröva elevernas läsförståelse. DLS-test genomförs i Danderyds kommun i alla klasser årskurs 2, 4, 5 och 7 och gymnasiet.

---

³ Diagnostiskt läs och skriv-test

Vi får ta del av ”Vasaskolans rutiner för test och diagnoser” där det finns en plan för när tester och diagnoser ska genomföras på skolan i läsning och matematik.

I en av våra inledande samtal med rektor får vi höra att Vasaskolan har prioriterat en stor specialpedagogisk resurs för att säkerställa att alla elever ska utvecklas optimalt i sin läsning. Enligt rektor har Vasaskolan lagt mycket resurser, nischat sig, på läsutveckling. Det startade som ett läs-och litteraturprojekt men är nu en etablerad arbetsform med periodvisa läsgrupper i 3 eller 4-veckors perioder i årskurserna 1-4. Som ledare i läsgrupperna fungerar, förutom speciallärresursen, bibliotekarie samt textillärare. En extra resurs är även anställd för denna satsning.

I samtal med specialpedagoger/lärare berättar de att de också intensivtränar med de elever som har stanine 3 eller lägre på DLS-testen. Detta sker enligt TIL, Tidig Intensiv Träning. Fokus ligger på årskurs 2. De uttrycker metoden som forskningsbaserad. Speciallärarna har till träningen av TIL köpt in böcker som bara används i arbetet med TIL. Föräldrarna får skriva på ett kontrakt innan man startar upp träningen med TIL och föräldrarna har enligt lärarna alltid uppskattat metoden.

I årskurs 1 används skolverkets obligatoriska test som infördes 2016. Enligt skolverkets hemsida ger det ett tydligt och konkret bedömningsstöd för uppföljning av elevernas kunskaper i läs- och skrivutveckling samt i matematik.

Efter prov och diagnoser i exempelvis matematik på mellanstadiet har en del lärare resurstid i sin tjänst och kan då hjälpa eleverna till förståelse i olika moment individuellt, gruppvis eller som extra lärare i klass.

För elever som behöver extra stöd och tid för läsläsning för årskurserna 1-3 finns ”studiehörnan”. Vi får berättat att lärarna har schemalagd tid varje eftermiddag och turas om att ta hand om läsläsningen. De elever som kommer dit har till exempel fått läsläsning inskrivet i handlingsplanen men även elever som varit sjuka eller lediga kan få tid där.

I samtal med personal från ”hemvistet”, årskurserna 4-6, kan inskrivna elever få hjälp med läsläsning vid behov.

Vi får ta del av ett dokument ”Klasskonferenser F-åk 3, Hösten 2016”. Där beskrivs syftet med klasskonferensen, arbetsgången, förberedelse innan klasskonferensen, vilket ansvar mentorslaget har men också metodförslag. Klasskonferenser genomförs varje termin.

Vi får ta del av ett årshjul som finns för årskurserna 4-6 där exempelvis klasskonferenser och utvärderingar av extra resurser/kompensatoriskt stöd finns planerade.

Specialpedagogerna/speciallärarna på Vasaskolan ingår också i ett nätverk som drivs av kommunen, Spec Danderyd. I nätverket träffas speciallärare och specialpedagoger regelbundet. Från Spec Danderyd kan man också boka handledning. Danderyds kommun initierar arbetet med Tillgänglighetsmodellen, ”Värderingsverktyg för tillgänglig utbildning”, på alla skolor, vilken är framtagen av Specialpedagogiska skolmyndigheten. Vi kan se att det är en av de riktade punkterna i ”Danderyds kommuns kvalitetsdokument 2016” där skolan i sitt kvalitetsdokument för Vasaskolan beskrivit sitt arbete med Tillgänglighetsmodellen..

Vi får också ta del av en "Idébank med Extra anpassningar" som Danderyds kommun har sammanställt utifrån tillgänglighetsmodellens tre huvudområden.

Alla specialpedagoger och speciallärare på skolan träffas en gång varannan vecka. I samtal med specialpedagoger/speciallärare framkommer att de upplever att skolan skulle behöva arbeta mer med samsyn kring elever med behov av särskilt stöd för att skapa lyhördhet hos alla på skolan.

Hur verksamheten anpassas efter elever med annat modersmål

Det finns få elever med annat modersmål på skolan.

Några elever på skolan med annat modersmål har studiehundledning från kommunen varje vecka. Studiehundledarna kommer ut i klasserna och arbetar enskilt med de elever med annat modersmål. På skolan är det ett fåtal elever som läser enligt läroplanen för svenska som andra språk. Modersmålsundervisningen sker efter skoltid.

Skolan och omvärlden

Flera lärare vi talar med lyfter behovet av att använda omvärlden som ett sätt att bryta den homogenitet som finns bland eleverna på skolan. Skolan har ett väl inarbetat samarbete med en vänskola i Kambodja. I matsalen ser vi foton, affischer och elevarbeten som visar olika projekt man samarbetat kring.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning

Under en lektion vi närvarar i får klassen besök av en författare som tillsammans med klassen hittar på en berättelse. Vi pratar senare med författaren som berättar att hen årligen besöker skolan. Besöket uppskattas av eleverna och vi ser att de deltar engagerat under skapandet av berättelsen.

Vi hör fritidspersonal berätta om att Stockholms Filmfestival varit på skolan detta läsår för att spela in en film med eleverna.

Kulturskolan kommer till skolan och har musikundervisning i årskurs 1.

Årskurserna F-3 gör återkommande studiebesök kopplat till centralt innehåll, exempelvis bondgård och museum.

Samskolan som ligger en bit ifrån Vasaskolan används till idrott i årskurs 5 och 6 samt hemkunskap. Lärare och fritidspersonal berättar att skolan ibland besöker närliggande bowlinghall, curlinghall, simhall samt gör utflykter till en närlägen skog. Vi får också höra att skolan har som tradition att gå i fackeltåg till Djursholms kapell samt påsk och julvandringar med Danderyds församling

Hur elever får ta ställning till frågor som rör framtida studier och yrkesval

I samtal med rektor får vi höra att det inte finns någon SYV anställd eller knuten till skolan. Däremot finns det en pedagog i fritidspersonalgruppen som är utbildad inom skol- och yrkesvägledning.

Vi ser exempel på hur eleverna i årskurs 2 intervjuat sina föräldrar/annan vuxen om vad de arbetar med, och vad de tycker om det samt vad de drömde om att bli när de var barn. Elever får göra besök på föräldrars arbetsplatser enligt skolledningen.

Bedömning i text

Vi bedömer att undervisningen i relativt stor utsträckning är organiserad och strukturerad efter läroplanen men mål och syften under lektioner är sällan tydliga vilket leder till att elever inte förstår syftet med aktiviteter i undervisningen. Vi anser att kopplingen till kursplanerna bör göras tydligare för eleverna i vissa ämnen.

Vi bedömer att lärarna ger eleverna förutsättningar att ibland pröva olika arbetsätt och arbetsformer. Arbetsätt som är kreativa och utforskande förekommer i viss mån.

Vi bedömer att undervisningens kvalitet är god men något ojämn. Vi möter engagerade lärare och pedagoger med stort intresse för sina elever och ämnen. Många av dem uttrycker också en vilja att utveckla sin undervisning med nya arbetsätt. Under vår observation ser vi dock många exempel på lektioner som är traditionella och lärarstyrda. Dessa lektioner ger eleverna begränsade möjligheter att pröva olika arbetsätt, att utveckla sin kommunikativa förmåga och att vara kreativa och kritiskt tänkande.

Eleverna ges i viss mån ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Vi bedömer att individualisering är ett förbättringsområde. Med en mera utvecklade individualisering under lektionerna skulle elever i behov av särskilt stöd få en bättre anpassning av verksamheten efter sina behov och fler elever som lätt når målen få möjlighet att utveckla sin fulla potential.

På elevens val exempelvis, spetsmatte, ser vi hur eleverna utmanas. Detta gäller också i ämnet NO.

Ämnesövergripande arbete förekommer ibland.

Källkritiskt tänkande finns i stor utsträckning och elever får i relativt hög utsträckning möjlighet att utveckla kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter.

Arbetsätt som stimulerar samarbete mellan eleverna samt språk- och kommunikationsutveckling är vanligt förekommande.

Vi bedömer att arbetet med läsgrupper och det språkstimulerande arbetet som pågår där är ett starkt område, samt arbetet i förskoleklass med fonologisk träning och språkstimulering.

Den tidiga intensiva lästräningen är ett annat starkt inslag.

Tillgången till digitala verktyg är god men används sällan i undervisningen.

Den fysiska miljön inomhus är delvis stimulerande och varierar mellan skolans olika byggnader.

Skolgården erbjuder eleverna stora möjligheter till olika aktiviteter.

Miljön på skolgården är inbjudande och stimulerande.

Fritidsverksamheten på Vasaskolan är i hög grad strukturerad och eleverna får pröva många

olika arbetssätt och arbetsformer som i hög grad kreativa och utforskande.

Fritidshemmets verksamhet kompletterar skolans och förskoleklassens utbildning och bidrar till elevernas lärande och utveckling i stor utsträckning.

Verksamheten anpassas till stora delar för elever i behov av särskilt stöd och det finns väl fungerande strategier och metoder för arbetet med elever i behov av särskilt stöd

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning förekommer till viss del och eleverna ges i viss mån förutsättningar att ta ställning till frågor som rör framtida studier och yrkesval.

Närområdets möjligheter tas till stora delar tillvara i verksamheten genom olika ämnen.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet				Mindre god kvalitet				God kvalitet				Mycket god kvalitet			
1,0				2,0				3,0				4,0			
										X					

Ansvar och inflytande för elever

Beskrivning

Elevers ansvar för det egna lärandet och arbetsmiljön

Ett vanligt arbetssätt vi ofta ser i klasserna är att läraren skriver på tavlan eller berättar vad som ska göras under lektionen. Eleverna ansvarar sedan för att hinna det de ska. Vi märker att de är vana vid checklistor och instruktioner på tavlan. Eleverna berättar att de ansvarar för att ha rätt material till rätt lektion, att ta hem läxan och lämna in den i tid.

I en klass ser vi att eleverna har en loggbok där de skriver in vad de ska göra i veckan. Detta skriver de av från tavlan. De utvärderar sedan i samma bok genom att skriva om hur dagen/veckan varit.

Några elever från mellanstadiet berättar att lärarna förväntar sig att de regelbundet går in och läser om sina resultat, veckobrev och läxor i Schoolsoft.

Veckobrev skrivs varje vecka både från skolan och fritids.

Möjlighet att ta ansvar för arbetsmiljön

Genom de formella råden finns möjlighet att ta ansvar för arbetsmiljön. Det finns trivselregler som är kända och sitter på väggen i alla klassrum. Flera klassrum har också planscher som visar olika ljudnivåer och en pil som visar vilken nivå som bör gälla för tillfället. Vi ser dem inte användas och elever berättar att de inte används så ofta.

Några elever påpekar att ett område de inte kommer någon vart med är skolans toaletter som de tycker är smutsiga och ofräscha. Frågan har enligt eleverna varit uppe flera gånger i elevrådet.

Eleverna vi samtalar med lyfter vikten av arbetsro och vad de kan göra för att själva förbättra den. Detta är också en punkt som tas upp på klassrådet och elevrådet. En elev nämner också att arbetsron ibland tas upp som en punkt på föräldramöten.

Hur elever ges inflytande över verksamheten

Skolan har formella forum för elevers inflytande: miljöråd, elev/fritidsråd, matråd, trygghetsråd och klassråd. Eleverna vi talar med tycker att de via dessa råd har mycket att säga till om på skolan. Via elev/fritidsrådet har eleverna bidragit till att utemiljön förbättrats med en kompisgunga, konstgräsplan och lekbod.

Skolan har två elevråd, ett för årskurserna 1-3/fritids och ett för årskurserna 4-6.

Vid en intervju med elevrådsrepresentanter för årskurserna 1-3 framkommer att de fått göra ett studiebesök på en annan skola för att inspireras av den fritidsverksamhet de hade där med många olika aktiviteter på rasterna. Inspiration från det studiebesöket har lett fram till att de nu ibland har musik och dans ute på rasterna. Vi kan se och höra både dans och musik på skolgården vid ett flertal gånger under vårt besök.

Under vår observationsvecka har vi möjlighet att närvara vid ett stor-elevråd där representanter från de bägge elevråden deltar. Förutom de pedagoger som är ordinarie ledare för råden deltar även skolledningen. Skolledningen informerar om syftet med mötet och varför de är där. Eleverna delas in i tre grupper och varje grupp leds av en skolledare. Eleverna får tycka till om den visionsbeskrivning i bild och text som har tagits fram i visionsarbetet på skolan. Mötet avslutas sedan med att eleverna lämnar fram de skriftliga frågorna till ledningen som har tagits fram på klassråden. Det görs också upp en plan om hur elevrådet kan hjälpa till med ett skoldisco. Vi får höra att pengarna som samlas in ska gå till deras vänskola i Kambodja i School to Schoolprojektet.

Hur elevers tankar, intressen och åsikter tas tillvara på

Under vår observation ser vi att klassrådets dagordning är fylld av elevernas egna punkter som de vill lyfta. Varje punkt behandlas som viktig och resonemang om möjligheter och hinder att genomföra det förs och förslag till åtgärder diskuteras. Frågorna handlar ofta om raster och regler.

En lärare berättar att hen försöker fånga upp så mycket som möjligt av elevernas tankar under lektionstid, men att det ibland är svårt att hinna med detta. Vi får också berättat för oss att lärarna tycker att det är bra med de olika råden eftersom det finns tydliga forum dit de kan hänvisa frågor och synpunkter som de inte själva kan hantera just då.

Hur pedagoger planerar och utvärderar sin undervisning tillsammans med sina elever

I intervjuer med elever nämner de att de ibland utvärderar sina arbetsområden och vad som gick bra och mindre bra. Några lärare använder sig av digitala verktyg vid utvärderingar som till exempel Schoolsoft där också eleverna kan skriva kommentarer till lärarna om hur det gick i ett visst moment. Dessa utvärderingar handlar oftast om en summativ bedömning och elevernas prestationer och mindre ofta om undervisningens upplägg.

Inflytande över planering, arbetssätt och innehåll

Varje vecka har årskurserna 1-3 och årskurserna 4-6 elevens val i åldersblandade grupper där de kan välja mellan olika ämnen de vill fördjupa sig inom. Varje kurs är fem-sex veckor utom kören som man förbinder sig till terminsvis om man väljer det. Exempel på ämne som eleverna kan välja på är advanced english, spetsmatte, småslöjd, idrott och programmering.

Några av de lärare och elever vi intervjuar säger att eleverna inte är med och påverkar undervisningens innehåll eller arbetssätt särskilt ofta. Vi är med under en musiklektion där eleverna själva får välja på olika redovisningsformer.

Under de lektioner vi observerar noterar vi att ordet fördelas jämnt mellan pojkar och flickor. Några pojkar i årskurs 5 som vi samtalar med upplever att pojkar blir sämre behandlade än flickor genom att de mer ofta får tillsägelser och hemringningar till lärare. Vi noterar också i några klasser att flickor agerar som en sorts hjälplärare som säger åt pojkarna att lyssna på läraren och att vara tysta.

Formella forum för eleverna är klassråd, elev- och fritidsråd, matråd, miljöråd, trygghetsråd. Klassråd äger rum en gång i veckan. De övriga råden har möte ungefär en gång i månaden. När vi intervjuar elever och personal visar det sig att denna struktur är väl inarbetad och välkänd av alla både elever och personal.

Forum för föräldrarna är föräldrarådet som träffas 3-4 gånger per termin samt föräldramöten i de olika klasserna.

Demokratiska processer

Flera demokratiska processer pågår genom skolans olika råd, till exempel värdegrundsarbete via veckans värdegrundsfråga, arbetet med skolans vision, miljöfrågor som att minska matavfallet, regler ute på rasterna. Vid ett klassråd som vi besöker har eleverna många förslag på aktiviteter som de tycker kan genomföras på mentorstiden. Mentorn lyssnar uppmärksamt och bemöter alla förslag kreativt som möjligheter.

Den tydliga strukturen kring de formella råden gör att det skapas arenor för skolans samtliga elever att träna sin förmåga att arbeta med demokratiska processer.

Rollen som ordförande på klassrådet ser vi under vårt besök kan se olika ut i olika klasser. Ibland är denne bara en ordfördelare och ibland den som leder hela mötet.

Samverkan med föräldrar

På skolan finns ett aktivt skolråd och föräldraförening som regelbundet träffar rektor, ca 3-4 gånger per termin. Kallelse och dagordning går ut via e-post till alla representanter samt att det också ligger på hemsidan. Protokoll från mötet läggs ut på hemsidan och schoolsoft.

Skolrådet syftar till en kontakt mellan föräldrar och skola där föräldrarna får insyn i skolans arbete och möjlighet att påverka detta. Skolrådet är föräldrars språkrör och består av 1-2 valda representanter från varje klass. För skolans personal är skolrådet viktigt för kontakten hem – skola, både genom att vidarebefordra synpunkter från hemmen, men också genom att skolrådet kan hjälpa till att föra ut information i viktiga frågor. Skolrådet verkar för att skolan skall bli bättre genom att bland annat, sätta eleven i centrum, vara rådgivande till rektor innan

viktiga beslut, informera och öka kunskapen om verksamheten bland föräldrar, engagera och mobilisera föräldrar när så behövs samt möjliggöra för föräldrar att aktivera sig mot till exempel kommunen i viktiga frågor.

Några konkreta exempel på vad föräldrarådet bidragit med är skolans konstgräsplan, vänskolan i Kambodja, projektet School to School, och agerar trafikvärdar på morgnarna. De är också engagerade i skolans olika traditioner.

Rektor skickar ett informationsbrev(rektorsbrev) till hemmen några gånger per läsår.

Bedömning i text

Elever ges viss möjlighet att ta ansvar för sitt eget lärande.

Det finns ett väl utvecklat arbete kring elevledda utvecklingssamtal. Däremot behöver eleverna få möjlighet att pröva olika uttrycksätt och redovisningsformer.

Genom miljöråd ges möjlighet att ta personligt ansvar för arbetsmiljön i relativt stor utsträckning.

Elevers tankar, intressen och åsikter tas i relativt stor utsträckning tillvara i verksamheten.

Genom de olika råden klassråd, fritidsråd och elevråd får eleverna möjlighet att framföra sina åsikter.

Pedagogerna planerar och utvärderar i viss mån undervisningen tillsammans med eleverna.

Under de lektioner vi besöker ser vi mycket lite att lärarna bjuder in eleverna att diskutera undervisningens planering, arbetssätt eller innehåll.

Undervisningen stimulerar i viss mån elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande och eleverna har delvis inflytande över planering, arbetssätt, och innehåll.

Under vår observation ser vi dock många exempel på lektioner som är traditionella och lärarstyrda. Dessa lektioner ger eleverna begränsade möjligheter att pröva olika arbetssätt, att utveckla sin kommunikativa förmåga och att vara kreativa och kritiskt tänkande.

Flickor och pojkar ges i relativt stor utsträckning ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen.

Formella forum fungerar mycket bra och genom dessa får eleverna möjlighet att träna sig i demokratiska processer i stor utsträckning.

Föräldrarna ges stor möjlighet att i dialog med skolan påverka utvecklingen av innehållet i verksamheten.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet					Mindre god kvalitet					God kvalitet					Mycket god kvalitet						
1	1,0				2,0										3,0						4,0
												X									

Bedömning och betyg

Beskrivning

Elevers kännedom om kunskapskraven

När vi ställer frågan till elever i de lägre åldrarna om de känner till vad det finns för kunskapskrav så är de också frågande inför själva begreppet kunskapskrav. I klassrummen finns en översikt kopplat till kunskapskraven som är menad att visa eleverna vart de ska. Eleverna berättar att den inte används så ofta. En elev berättar att läraren ibland uppmanar dem att gå dit och välja något att jobba med när man är klar med det man ska. I några klasser har eleverna nedbrutna delar av kunskapskraven i sin IUP på en lapp i bänken.

Eleverna kan se kunskapskraven i schoolsoft. Några äldre elever berättar att de ibland brukar få veta vilka kunskapskrav det är som ska ingå i ett nytt område de ska jobba med. Eleverna vi pratar med pratar betyg, inte omdömen eller kunskapskrav.

I årskurserna 4-6 känner några av de elever vi pratar med till att de gått igenom kunskapskraven men inte alltid vad de innebär. De upplever sällan att de diskuterar betyg och bedömning. En elev i årskurs 6 nämner att det är svårt att förstå vad som är skillnaden på ett E, C och ett A och där lärarna ibland har svårt att motivera varför eleven har fått ett visst betyg. Lärarna hänvisar enligt eleverna till schoolsoft. Elever i årskurs 4-5 pratar också om betyg trots att de inte har det ännu. Några av de elever vi talar med eftersöker en muntlig återkoppling av läraren.

Under vår observation ser vi inga exempel på hur eleverna får möjlighet att träna på att bedöma sina egna resultat. Vi ser dock exempel på kamratbedömning i flera ämnen.

Återkoppling av elevers lärande till elever och/eller föräldrar

Skolan använder schoolsoft för att skriva in betyg och skriftliga omdömen. Lärarna lyfter att det är ett lite trubbigt och för omfattande i schoolsoft. De väljer att ge annan typ av feedback genom att skriva i elevernas arbetsböcker.

Utvecklingssamtal hålls varje termin där eleven själv håller i samtalets första del. Då visar eleven olika arbeten och exempel på sin kunskapsutveckling för vårdnadshavaren och de samtalar om elevens styrkor. Därefter fortsätter utvecklingssamtalet med att övergå till utvecklingsområde och IUP. Då är mentorn och i de yngre åldrarna även fritidspersonal med. Eleverna tränar innan på samtalen där de turas om att spela rollen som förälder.

I Schoolsoft ger pedagogerna återkoppling på elevernas kunskapsmässiga utveckling genom att föra in bedömningar i de olika ämnesmatriserna.

Under utvecklingssamtalen får elever och föräldrar information om hur eleverna ligger till kunskapsmässigt och hur det fungerar socialt.

Uppföljning av uppsatta mål utifrån utvecklingssamtalet sker vid nästa utvecklingssamtal. Föräldrar förväntas att läsa schoolsoft för att hålla sig uppdaterade av elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling. Veckobrev och rektorsbrev/ information läggs också i schoolsoft.

I en klass beskriver eleverna att de har IUP-tid varje vecka. Då arbetar alla elever med de mål de har uppsatta på en lapp i bänken. De beskriver att dessa mål kommer från utvecklingssamtalet. I andra klasser har eleverna plastmappar med uppgifter som hör till ens utvecklingsområden i IUP:n. Dessa uppgifter plockar läraren ihop och man kan arbeta med dem antingen när man har tid över eller på särskilda IUP-timmar.

Några elever i årskurs 6 nämner att de nästan dagligen tittar i Schoolsoft vad lärarna har skrivit, om de fått några kommentarer etc. Ofta är det betyget på uppgiften som är det intressanta att titta på enligt eleverna.

Skolans arbete för att säkra likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning

På skolan finns tydliga, nedskrivna rutiner, som vi tar del av, gällande genomförande och rättning av Nationella prov. Kommunen har en struktur för sambedömning av Nationella prov där alla skolor deltar. På den egna skolan organiseras rättandet av Nationella proven genom att lärarna är undervisningsfria under tre dagar. De har då möjlighet att rätta och sambedöma.

Den pedagogiska styrgruppen på skolan som består av förstelärare har som projekt denna termin att kollegialt arbeta med formativ bedömning för att utveckla lärarnas kunskap om formativ och summativ bedömning

Bedömning i text

Eleverna har viss kännedom om kunskapskraven i de olika ämnena och får i liten utsträckning möjlighet att träna på att bedöma sina egna resultat.

Genom utvecklingssamtal och Schoolsoft får elever och föräldrar relativt goda förutsättningar att få kännedom om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Eleverna får genom främst summativ bedömning till viss del återkoppling på sin kunskapsmässiga utveckling.

Den vanligaste utvärderingen av dokumentationen av elevers kunskaper är på grundskolan skriftliga prov med en summativ bedömning. Den formativa bedömningen behöver utvecklas.

Framåtsyftande och individuell planering används till relativt stor utsträckning som upprättas i samband med elevernas utvecklingssamtal i form av IUP.

Skolan uppvisar till stora delar god kvalitet i det systematiska arbetet för att säkra en likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning.

Vi bedömer att skolan bedriver ett systematiskt arbete för att säkra en likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning. Det är positivt att lärarna samarbetar vid rättningen av nationella prov både inom skolan och inom kommunen.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet					Mindre god kvalitet					God kvalitet					Mycket god kvalitet									
1,0					2,0										3,0									4,0
										X														

Rektors ansvar

Beskrivning

Hur rektor leder den pedagogiska verksamheten

Skolledningen består av rektor och två biträdande rektorer med ansvar för varsitt stadium årskurserna F-3 med fritids och hemvistet (fritids för mellanstadiet) och årskurserna 4-6.

I vårt inledande samtal beskriver rektor att de biträdande rektorerna till stor del leder den pedagogiska verksamheten som sker dagligen medan rektor arbetar mer mot framtida mål. Rektor har ett tydlig vision för skolan där hen vill att det ska vara ett Vi på skolan. Skolan ska präglas av gemensam samsyn kring eleverna, kommunikationen på skolan ska öka samt att värdegrunden ska prägla hela verksamheten. Vi tar del av en aktivitetsplan och ser att skolan har arbetat med ett antal punkter för att utveckla området kommunikation. En av punkterna är veckobrev från ledningen till all personal måndagar, en annan punkt är att dagens möten och aktiviteter visas på tv-skärm i stora personalrummet i Ryttargården.

Rektor vill till stor del delegera arbetsuppgifter för att skapa delaktighet och en organisation som inte är personberoende. Målet är att skapa en transparent organisation.

De två biträdande rektorerna bär stort ansvar för sina respektive stadier. Rektor beskriver bland annat sin roll som den som har sista ordet. Den pedagogiska styrgruppen får sina uppdrag av rektor och biträdande rektorer. De ansvarar sedan i stort själva för hur detta arbete ska läggas upp och hur övriga pedagoger ska bli delaktiga. Tidigare fanns arbetslagsledare men rektor såg ett behov att förändra inriktningen från ett praktiskt ledarskap till ett pedagogiskt.

De biträdande rektorerna säkerställer enligt rektor undervisnings kvaliteten bland annat genom lektionsbesök. Dessa lektionsbesök sker inte enligt en särskild plan. Enligt lärare vi talar med är det inte helt klart vad syftet är med besöket. Det finns också en osäkerhet kring hur väl skolledningen känner till det som sker under lektionstid.

Vi ser att biträdande rektor för åk F-3 har ett rum i lågstadiebyggnaden och att hen, under vårt besök, finns nära verksamheten. På ett möte som vi närvarar i uppmärksammar en vikarie detta som något positivt.

En annan lärare berättar att de till mentorsmötena får diskussionsfrågor från biträdande rektor och att de ofta får en skriven bekräftelse med följdfrågor på mötesprotokollet.

Däremot när vi intervjuar några nyanställda lärare på skolan fick de inte med automatik en mentor bland lärarna som hjälp i början av anställningen. En lärare berättar att hon fick välja någon i kollegiet men att det var svårt eftersom hon inte kände någon från tidigare.

De finns många olika styrgrupper på skolan med olika uppdrag. Genom dessa styrgruppers uppdrag menar rektor att fler medarbetare blir involverade. Vi tar också del av ett dokument, "Uppdragsbeskrivning för ansvarsgrupper på Vasaskolan 2016/2017", där vi ser att skolans alla fast anställda lärare och pedagoger ingår i olika ansvarsgrupper.

Vi läser att:

“Ansvarsgrupperna ska ha koppling till den pedagogiska styrgruppen.

I Vasaskolans pedagogiska styrgrupp sitter rektorer, förstelärare samt representant från elevhälsan och fritidshemmen. Förutom att leda pedagogiska utvecklingsprocesser i “PUG”, dvs de pedagogiska utvecklingsgrupperna, fungerar medlemmarna i denna grupp som kontaktpersoner och kan ge ett stöd i processen till de olika ansvarsgrupperna”.

Det systematiska kvalitetsarbetet

I vårt inledande samtal berättar skolledningen att skolan arbetar efter olika årshjul. Det finns årshjul för arbetsmiljön, årshjul för aktiviteter samt ett årshjul med fokus på det pedagogiska. Det pedagogiska årshjulet är under arbete, målet är att det även ska vara digitalt.

På skolan finns den pedagogiska styrgruppen som träffas en gång i veckan. Fram tills nu har fokus för gruppen varit att arbeta och implementera skolans vision tillsammans med ledningen. Alla medarbetare har även varit med i processen i framtagandet av skolans vision. Visionen ska vara färdig att presenteras till nästa läsår.

Det nya pedagogiska uppdraget för förstelärare kommer att vara att arbeta med kollegialt lärande med fokus på formativ bedömning. När vi träffar förstelärarna i den pedagogiska styrgruppen välkomnar de uppdraget eftersom de upplever att fokus nu blir på pedagogiska diskussioner och deras uppdrag blir även tydligare gentemot övrig personal. De menar att det uppstått ett glapp sedan arbetslagsledarfunktionen försvann och de har svårt att möta de förväntningar som de andra lärarna har på gruppen.

Förstelärarna i den pedagogiska styrgruppen belyser att det är en skola i förändring med ganska många nya medarbetare och relativ ny ledning. De upplever dock att skolans styrka är att det finns en engagerad, kompetent personal samt att det finns många att samarbeta med om man vill. Studiemotiverade elever är också en styrka.

Förstelärarna önskar ett ämnessamarbete för att skapa en röd tråd för eleverna i de olika ämnena. Utvecklingsområden för skolan är ett gemensamt förhållningssätt överlag. Just nu upplevs det som det är flera skolor i skolan. Skolan är stor med många olika verksamheter och många olika byggnader och det kan ibland vara svårt att ta del av varandras arbete. Det förekommer mycket lite samarbete mellan stadierna. Kommunikationen mellan varandra och elev-vuxen behöver förstärkas och förbättras. Förstelärarna önskar också ett förtydligande vem som är språkrör mellan ledning och resten av verksamheten.

Förstelärarna har delade meningar rörande hur mycket de upplever att skolledningen är insatt i verksamheten. Några i gruppen nämner även att det kan vara svårt att vara ämneslärare i ett klasslärarsystem (årskurserna 4-6)

Varje år skickar rektor på skolan in ett kvalitetsdokument till kommunen med en utvärdering av de prioriterade områden som skolan haft under det gångna läsåret samt en ny plan för de prioriterade områden för kommande läsår. Rektorn berättar i en intervju att detta kvalitetsdokument från kommunen kommer mycket sent på terminen så att det är svårt att få

medarbetarna delaktiga i detta arbete. Skolan har utvärderingsdagar utlagt under terminen där de utvärderar de olika prioriteringsområden som de satt upp som mål under läsåret.

Enkäter, kundundersökning exempelvis från Våga Visa är ett bra utvärderingsinstrument på utvärderingsdagarna och en bra hjälp i det systematiska kvalitetsarbetet menar skolledningen vid ett av våra intervjutillfällen. Till vissa prioriterade områden finns också ett aktiveringsschema kopplat med olika aktiviteter som ska göras för att nå de prioriterade områdena. Rektorn berättar också att ledningen vill dela upp läsåret i fyra olika perioder för att på detta sätt kunna lägga upp arbetet kring det systematiska kvalitetsarbetet på ett synligare sätt som är tydligt och lätt att arbeta med. Denna modell har nu fått klartecken från kommunen.

Möjlighet till kompetensutveckling som är kopplad till verksamhetens behov

Vid medarbetarsamtal kan en individuell plan göras upp för kompetensutveckling. Många kompetensutbildningar har initierats centralt från Danderyds kommun exempelvis Läslyftet och tidigare Matematiklyftet. School-shops anordnas på skolan i hur man arbetar digitalt och med lärverktyg. Vi hör att några lärare just nu deltar i Läslyftet och en annan lärare ska besöka Sett-mässan.⁴

Skolledningen har anlitat ett företag som heter TÄNK OM. De har utbildat ledning och pedagogiska styrgruppen i ett processinriktat arbetssätt som kombinerar digital teknik och lärande i organisationen. Det ska i sin tur leda till ett kollegialt lärande inom formativ bedömning som leds av förstelärarna i styrgruppen. Danderydsmodellen är ett annat fortbildningsinslag där pedagoger från fritids och skola blir utbildade i att handleda kollegor i inkludering och allas tillgång till lärande.

Vi får höra att skolan är i startskedet med att organisera kollegiala observationer i varandras klassrum. Meningen är att de som får besök bestämmer vad den vill att besökande lärare ska titta på. Rektor berättar att skolan tidigare provade att använda metoden "Learning Studies" men av de fyra lärare som utbildades i metoden har två lärare slutat på skolan. Rektor menar att man detta läsår har tagit en paus i det arbetet men att skolan längre fram ska försöka involvera det igen i arbetet kring kollegialt arbete, formativ bedömning.

På lärarmöte 1-3 deltar ofta biträdande rektor och även specialpedagog och speciallärare. Då delger lärarna varandra om hur läget är i klasserna och om någon bra utveckling har skett i en så kallad runda. Vi får närvara på ett möte och då presenterar biträdande rektor något som kallas "Reflektionsbrunn". Efter den första rundan går ordet ännu en gång runt i gruppen och lärarna utgår då från den nya reflektionsmodellen.

I mentorsgruppen samarbetar lärare och fritids runt de klasser de arbetar i.

Under vår observationsvecka får vi möjlighet att närvara vid ett pedagogiskt utvecklingsmöte, PUG. Några grupper är då sammanslagna och leds av biträdande rektorer. Syftet på det mötet vi närvarar vid är att reflektera utifrån bild och text om skolans vision och även här använda sig av Reflektionsbrunnen.

---

⁴ SETT, Scandinavian Educational Technology Transformation

I dokumentet om ansvarsgrupper läser vi att hela skolans personal ska samverka i de olika uppdragen.

Rektor berättar att på skolans studiedagar är grupsammansättningarna blandade (vertikala).

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

Vi ser rutiner när det gäller övergångar mellan de olika skolåren inom verksamheten, detta gäller även fritidsverksamheten. Vi får ta del av en plan "Kopia av Vasaskolans process för skolval, klassindelning och överlämning" där det beskrivs hur arbetet med överlämningar mellan stadier och externa skolor sker under VT 2017. Ett exempel är barnbyttardagar för personal i blivande årskurs 4. Överlämningar sker också till externa skolor för årskurserna 4 och 6.

I början av höstterminen har skolan överlämningskonferenser, mottagande lärare årskurs 4 och överlämnande lärare årskurs 3 samt utvärdering och fortsatt planering i EHT, utvecklingssamtal och uppföljning skolstart.

Följande beskrivningen för övergångar mellan förskoleklass och årskurs 1 får vi av skolledningen:

"Hela läsåret sker samverkan tillsammans med specialpedagog genom klasskonferenser, uppföljningsmöte där vi tittar på barnens utveckling och lärande. Vi genomför vissa tester i syfte att förstå var barnen befinner sig i sin fonologiska utveckling/ läsutveckling.

I april-maj blir de tre förskolegrupperna två, de två grupperna är den preliminära klassindelningen inför åk 1. Syftet är att jobba ihop gruppen, att optimera grupsammansättningen.

Överlämningskonferens sker i maj, specialpedagoger, förskollärare och mottagande lärare årskurs 1 och fritids

Vi har Barnbyttardag i juni."

En av lärarna i årskurs 1 berättar att hen startade med eleverna när de gick i förskoleklass.

Skolan har en fadderverksamhet i F-3 där årskurs 3 är faddrar för årskurs 1 och årskurs 2 är faddrar för förskoleklassen. Viss samverkan sker kring aktiviteter för faddergrupperna. Vid de schemabrytande aktiviteterna under värdegrundsveckorna samverkar pedagoger över hela skolan. Skolans fast anställda personal är medlemmar i olika ansvarsgrupper.

Bedömning i text

Rektor har till stora delar kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet och arbetar till stora delar för att utveckla verksamheten tillsammans med ledningsgrupp och medarbetare men medarbetarna upplever otydlighet kring rektors vision och pedagogiska huvudfokus.

Rektor tar till stora delar ansvar för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, utvärdera, dokumentera och utveckla verksamheten och personal och elever medverkar till stora delar i det systematiska kvalitetsarbetet.

Personalen erbjuds till stora delar kompetensutveckling som är kopplad till verksamhetens behov.

Det finns relativt väl fungerande rutiner och former för samverkan och kunskapsutbyte mellan pedagogerna. Även om lärarna i de olika stadierna blandas på studiedagar och uppstarts dagar är det viktigt att få till ett kunskapsutbyte, att utveckla formerna för detta utbyte mellan lärarna/pedagogerna.

Mentorskapet (lärare till lärare) har ingen tydlighet eller riktig plan. Det är viktigt eftersom nyanställning sker kontinuerligt på skolan.

Det finns vissa brister i samverkan inom verksamheten. Vi bedömer att det i nuläget är en skillnad mellan ledning och lärare i processarbetet på skolan. Omorganisationen från arbetslagsledare till pedagogiska ledare i styrgruppen, förväntningarna från de övriga lärarna skapar brister i samverkan och oro i organisationen.

Det finns ett relativt väl fungerande arbete med övergångar mellan skolformer.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet					Mindre god kvalitet					God kvalitet					Mycket god kvalitet				
1,0					2,0					3,0					4,0				
										X									

JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION

Vasaskolan har inte blivit observerad tidigare

REFERENSER

Kvalitetsdokument 2016, Grundskola
Våren 2017 mötes-och aktivitetsschema F-åk 3
Vasaskolans rutiner för test och diagnoser Januari 2017
Torsdagsplaneringar för möten VT 2017
Dokument Vasaskolans Fritids styrgrupp, Uppdrag, roller och ansvar 16/17
Vasaskolans Plan mot kränkande behandling, likabehandlingsplan läsåret 16/17
Plan för Klasskonferenser F-åk 3 HT 2016
Plan för Lösningssinriktad Pedagogik (LIP) Måhlberg, Sjöblom
Danderyd kommuns Idébank med Extra anpassningar 2017
Kopia av plan för Vasaskolans process för skolplacering och klassindelning och överlämningar 2016/2017
Pedagogiska åtgärder och anpassningar för elever med arbetsminnessvårigheter 2015
Värderingsverktyg för tillgänglig utbildning utarbetad av Specialpedagogiska skolmyndigheten 2016
Pedagogiska åtgärder och anpassningar för elever med läs-och skrivsvårigheter/dyslexi 2015
Uppdragsbeskrivning för ansvarsgrupper på Vasaskolan 2016/2017
Kopia av mall APT Arbetsplatsträff
Aktivitetsschema 2016-2017
Vasaskolans läs-och litteratursatsning i åk 2,3 och 4 16/17
Kopia av KICK OFF 18/8 2016
Vasaskolans IKT-plan 2016
Kopia av Vasaskolans Vision jan. 2017
Kopia av Granskningsrapport Qualis mars 2015
Kopia av mentorsmötesprotokoll nov 2016
Lärstudions organisation 2016/17
Årshjul EHTplan för verksamheter i åk 4-6 2016/17
Årskurs 4-6 konferens/överlämning höstterminen 2016